

Yerbilimlerinde Ustalar

Prof, Dr. A. Suat Erk

ÖZGEÇMİŞİ

1912 yılında İstanbul'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini İstanbul'da yaparak 1932-1933 ders yılında, bir yıl sonra İstanbul Üniversitesi olan, İstanbul Darülfünunu Fen Medresesine (Fen Fakültesi karşılığı) girdi ve 1936 Şubat döneminde Doğabilimlerden (zooloji, botanik, jeoloji) mezun oldu.

İstanbul Darülfünununun, İstanbul Üniversitesi olarak değiştirildiği 1934 yılının Haziranında Jeoloji kısmına, Prof. Dr. E. Chaput'nun yanına öğrenci asistan sıfatıyla kadrolu olarak atandı. 1936'da mezuniyetiyle bu ünvanı esas asistanlığa çevrildi. 1938 Eylülüne kadar Prof. Dr. E. Chaput, Prof. Dr. H.N. Pa-

mir ve Prof. Dr. E. Parejas yanında süren asistanlığından, M.T.A. Enstitüsünde doktora yapmak üzere İsviçre'ye gönderilmesi nedeniyle ayrıldı.

İsviçre'de, önce 1938-1939 ders yılında Cenevre Üniversitesinde Prof. Dr. L. Collet ve Prof. Dr. M. Gysin yanında, 1939-1940 senesinde Zürih Üniversitesinde Prof. Dr. R. Staub, Prof. Dr. A. Jannet ve Prof. Dr. P. Niggli yanında çalıştı, ve bu üniversitelerden exmatricule oldu. Nihayet Basel Üniversitesinde Prof. Dr. M. Reichel yanına 1941 yılında, evvelce İstanbul Üniversitesi'nde Prof. Dr. E. Parejas yanında başladığı «Gemlik-Bursa arasının Jeolojisi» adlı doktora çalışmasını tamamlamak üzere girdi.

1942 yılında doktor (Ph.D.) olarak Basel'den ayrıldı ve M.T.A. Enstitüsünde göreve başladı. Aynı yıl, üç ay gibi kısa bir süre sonra, vatani hizmetini yapmak üzere Yedek Subay Okuluna gitti. Bu görev üç yıl sürdü.

1945 senesi ilkbaharında M.T.A. Enstitüsünün bağlı olduğu İktisat Vekâleti ile Milli Müdafaa Vekâleti arasındaki anlaşma üzerine terhisine kadar Raman Dağında çalışmak şartıyla M.T.A.E.'deki görevine aktarıldı. Bu tarihten 1955 senesinin Ekim ayına kadar M.T.A.E.'de evvelâ Jeoloji Haritaları ve Paleontoloji servislerinde, 1950'den sonra da Paleontoloji Servis Şefi olarak çalıştı. Bu seneler A. Suat Erk için yalnızca idareci ve organizatör olarak geçti. Bilimsel çalışmalarını sürdürmedi.

Bu arada, 1953'de Ankara Üniversitesi Fen Fakültesince tensip edilerek Jeoloji Enstitüsünde öğretim görevlisi sıfatıyla «Eskiçağlar Stratigrafisi ve Mikropaleontoloji» okutmak üzere çağrıldı ve atandı. 5 yıl sonra 1958'de de O.D.T.Ü. Jeoloji Mühendisliği Bölümünde «Stratigrafi ve Paleontoloji» okutmak üzere öğretim görevlisi olarak alındı. Bu görev 1968'de kendi isteği ile son buldu.

1955 senesinde M.T.A.E.'nden ayrılarak «Erk Laboratuvarı» adı altında özel bir laboratuvar kurarak, memleketimizde faaliyet gösteren yabancı petrol şirketlerine danışmanlık yapmağa başladı. Memleketimize henüz gelmiş ve özel yasadan yararlanarak petrol arama çalışmalarında bulunan ünlü büyük şirketler dahil, hemen tamamı Türkiye'de örgütlerini kuramamış olduklarından bu laboratuvardan faydalandılar. Doğaldır ki, gereksinimleri tamamlandıkça birer birer laboratuvardan ilgileri kesildi ve son olarak 1962'de laboratuvar kapanmak zorunda kaldı.

Bu tarihten sonra çalışmalarını yalnızca Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Jeoloji Enstitüsünde bilimsel sahalara hasrederek, 1971 senesinde «Oymapınar (Manavgat-Antalya) civarının stratigrafisi» adlı çalışmasıyla doçent ve beş sene sonra da «Die Kulm-Flyschformation des Jungpaleozoikum und seine Allodapische Kalke in der umgebung von Arkara» adlı çalışmasıyla profesörlüğe yükseltildi.

Bu arada kendisini daha çok Jeoloji Kürsüsünde yaptığı stratigrafi, sedimantoloji ve mikropaleontoloji öğretimine tekellemiştir. Bu hususta lisans öğrencisi yetiştirmekle kalmamış, gerek fakülte içinde ve gerekse diğer kurumlarda çalışan bir çok meslekdaşına yüksek lisans ve doktora yaptırarak Türk Jeolog Dünyasını genişletmeye çalışmıştır. Son senelerde T.B.T.A.K.'tan destek alarak «Ankara civarı Paleozoiki (?) Stratigrafisi» adlı çalışmasını bitirmiş, fakat ayrıntıları üzerinde incelemelerini sürdürmektedir. Projenin materyalinin incelenmesinde gereken cihaz v.b. lerinin yokluğu nedeniyle iki kez 1972 ve 1973 senelerinde Heidelberg Üniversitesi Mineraloji-Petrografi Enstitüsüne bağlı «Sedimantoloji Araştırma Lá-

boratuvarı»nda bir süre «misafir araştırmacı» olarak çalışmıştır. Gereği nedeniyle 1974 yılında Göttingen Üniversitesi Jeoloji-Paleontoloji Enstitüsünde Prof. Dr. K. D. Meischner ve ekibiyle kalkerler üzerinde çalışmıştır.

46 seneye yaklaşan meslek hayatında karşılaştığı pek çok güçlükleri yenmesini bilmiş, yalnız idari görevler ve hele Erk Laboratuvarında geçen yoğun çalışmalarla dolu senelerde, mesleğin ekonomik kuralı nedeniyle yayın yapamamıştır. Bugün tek üzüntüsü budur.

Halen Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Jeoloji-Stratigrafi Kürsüsünde Kürsü Başkanlığı görevini yürütmektedir.

YAYINLARI

- Erk, A.S., 1939, Etude geologique de la region Gemlik (Vilayet Bursa). Pub. Ins. geol. Univ. İstanbul, n. s. No : 3 13 s.
- 1941, Sur la presence du genre *Codonofusiella* Dunb. et *Skin*. dans le Permien de Bursa (Turque). Ec. geol. Helvetiae, 34/2 s. 243-253.
- 1942, Etude geologique de la region entre Gemlik et Bursa (Turque). M.T.A. Enstitüsü Yayınlarından, Ser, B, No : 9, 295 s.
- ve Bilgütay, U., 1961, Pseudovemporella'nın Türkiye'deki zuhuru hakkında. T.J.K. Bülteni, 7/2, s. 108-118.
- 1975, Ankara yöresinin genç Paleozoik Stratigrafisi, T.B.T.A.K. V. Bilim Kongresi Tebliğleri, s. 1-29.
- 1977, Die Kulm-Flyschformation des Jungpaleozoikums und seine Allodapische Kalke in der Umgebung von Ankara. Com. Fac. Sci. Univ. Ankara, Ser. C, 20/1, 40 s.
- 1977, Ankara civarında Genç Paleozoyikın Kulm Fliş Formasyonu. M.T.A. Dergisi, No : 88, s. 73-93.
- 1977, New observations on Kulm Flysch Formation near Ankara (Turkey). Com. Fac. Sci. Univ. Ankara, Ser. C₁, 20/1, 59 s.
- 1977, Ankara yöresinde Genç Paleozoikte Polydiexodina zonu. Doğa Bilim Dergesi, 1/7, s. 230-233.
- 1977, Kulm Fliş Formasyonu sedimanlarının Hasanoğlan (Ankara) civarında görülen taşınma yolları. T.B.T.A.K. VI. Bilim Kongresi Tebliğleri, s. 117-132.
- 1977, Yalnız bir Jeosenkinal demi?. T.B.T.A.K. VI. Bilim Kongresi Tebliğ Özetleri, s. 308, 309.